

Deltagande i projektet Fossilfria transporter i norr – AC

Förslag till beslut:

Allmänna utskottet föreslår Kommunstyrelsen att besluta att delta i projektet Fossilfria transporter i norr 2018-01-01 till 2021-04-30 samt att medfinansiera projektet i enlighet med bilagt medfinansieringsintyg.

Bakgrund:

I Västerbotten används stora mängder energi för transporter. 2013 användes 2 653 639 MWh olja, 250 546 MWh biodrivmedel och 9 157 MWh biogas enbart för transporter i länet. För att nå målet om en fossiloberoende fordonsflotta krävs att minst 70% av oljan effektiviseras bort eller ersätts med förnybara drivmedel innan år 2030. Ett mål i linje med Parisavtalet, Agenda 2030, samt Sveriges mål om att vara ett av världens första fossilfria välfärdsländer och nå noll nettoutsläpp av växthusgaser 2045. För att detta ska kunna genomföras krävs ytterligare insatser i länet.

Projektet Fossilfria transporter i norr har som mål är att ha etablerat förutsättningar i länets samtliga kommuner att strategiskt leda, och utifrån sina mandat genomföra, omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta, i kommunernas geografiska områden och länet som helhet. Projektets mål nås genom kapacitetsstärkande insatser och samverkan i och mellan länets samtliga kommuner, såsom utveckling av statistik- och planeringsverktyg, framtagande av mål och handlingsplaner i alla kommuner, utredning av finansieringskanaler för handlingsplanernas genomförande samt tillskott av strategisk personal under projektperioden. Näringslivets förutsättningar inkluderas genom genomförd förstudie samt genom deltagande i samråd under projektperioden samt deltagande i referensgrupp.

Projektet förväntas leda till stärkt strategisk kapacitet i kommunerna och genom genomförande av identifierade åtgärder i handlingsplanen till en stärkt bioekonomi i linje men nyindustrialiseringsstrategin i regionen, samt kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser från vägtransporter. Samverkan mellan näringsliv, kommuner och regionala aktörer väntas stärkas, bidra till systemsyn och genom etablerat strategiskt arbete leda till att Västerbotten år 2030 nått målet om en fossiloberoende fordonsflotta.

Projektet pågår mellan den 2018-01-01 och 2020-12-31 och följs av en avslutningsperiod januari-april 2021. Länsstyrelsen Västerbotten leder projektet, BioFuel Region och Energikontor Norr är samverkanspartner till projektet och länets samtliga 15 kommuner är den huvudsakliga målgruppen/deltagare i projektet.

Mål

Övergripande mål:

Minska utsläppen av växthusgaser från vägtransporter i Västerbotten med minst 70% till 2030 jämfört med 2010.

Projektmål:

Att ha etablerat förutsättningar i länets samtliga kommuner att strategiskt leda, och utifrån sina mandat genomföra, omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta, i kommunernas geografiska områden och länet som helhet.

Delmål:

- Statistik framtagen anpassad för att fungera som underlag för fossilfri fordons-infrastrukturplanering
- Verktyg framtaget för presentation och uppföljning av statistik samt målformulering och visualisering av målbilden
- Målbild och handlingsplan för fossilfria transporter framtagen och förankrad i länets 15 kommuner.
- Goda exempel har lyfts fram för att stärka kommunerna och sprida bra lösningar

Horisontella mål:

- Handlingsplanerna som ska tas fram i kommunerna ska vara jämställdhetsintegrerade
- Projektet ska ha bidragit till Miljömålen God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan och Frisk luft

Aktiviteter

WP 1: Projektledning och administration

Ansvarig: Länsstyrelsen

Resurs: BioFuel Region

- 1.1 Förberedelser och initiering av projekt
- 1.2 Projektledning och administration
- 1.3 Arbete med horisontella kriterier

WP 2: Kommunikation och marknadsföring

Ansvarig: Länsstyrelsen

Resurs: BioFuel Region

- 2.1 Uppstart: kommunikationsstrategi m.m.
- 2.2 Genomförande av kommunikationsstrategi
- 2.3 Resultatspridning
- 2.4 Uppföljning

WP 3: Statistik och planeringsverktyg

Ansvarig: Energikontor Norr

Resurs: Klimatstrategier, upphandlad konsult

- 3.1 Planera projektet och informera nyckelaktörer
- 3.2 Löpande administration
- 3.3 Delta på konferenser för spridning av resultat och delresultat

- 3.4 Rapportering
- 3.5 Omvärldsanalys
- 3.6 Presentera samt samråda kring val av statistikmetoder, indikatorer, metoder
- 3.7 Val av enheter (kWh, km, CO₂eq) för presentation av data m.m.
- 3.8 Skriva kravspecifikation inför upphandling av konsult
- 3.9 Utveckla verktyg för statistik och planering, och ta fram användarmanual.
- 3.10 Samla in och bearbeta statistik samt föra in den i det nyutvecklade verktygen inom Energiluppen.
- 3.11 Implementera och testa beta-versioner av verktygen i kommunerna
- 3.12 Utvärdera beta-versioner av verktygen
- 3.13 Eventuell modifiering av verktygen och justering av manualen.
- 3.14 Implementera de färdiga verktygen i kommunerna.
- 3.15 Utvärdera de färdiga verktygen.
- 3.16 Inventering inför framtiden

WP 4: Målbild och handlingsplan för fossilfria transporter

Ansvarig: Klimatstrateg för respektive kommun

Resurs: Länsstyrelsen och BioFuel Region

- 4.1 Klimatstrategerna sammanställer befintliga mål, strategier och handlingsplaner med beröring på fossilfria transporter i kommunerna
- 4.2 Mall för målbild och handlingsplan tas fram inom projektet som stöd och möjlighet till gemensam struktur hos kommunerna
- 4.3 Regionalt samråd kring åtgärder och aktiviteter genomförs en gång per år.
- 4.4 Planeringsverktyget används för formulering av preliminär målbild och handlingsplan i kommunerna
- 4.5 Stort samråd för möjliggörande av samverkan planering mellan samtliga kommuner och regionala aktörer rörande målbild och handlingsplan
- 4.6 Konkretisering målbild och framtagande av handlingsplan genom backcasting
- 4.7 Stort samråd om aktiviteter för genomförande av handlingsplan
- 4.8 Politiskt antagande av de kommunala målbilden och handlingsplanen i respektive kommun

WP 5: Utredning av finansieringskanaler

Ansvarig: BioFuel Region

Resurs: Klimatstrateger

- 5.1 WP-ledning, deltagande i konferenser m.m.
- 5.2 Administration och rapportering
- 5.3 Utredning av potentiella finansieringskanaler
- 5.4 Kompetenshöjande insatser
- 5.5 Presentation av förslag till finansieringskanaler

WP 6: Klimatstrategiskt arbete

Ansvarig: Klimatstrategerna

Resurs: Länsstyrelsen, BioFuel Region, Energikontor Norr

6.1 Behovsstyrt strategiskt arbete

6.2 Kompetenshöjande insatser för upphandling av fossilfria transporter

WP 7: Kommun-kuppen: Leva som vi lär

Ansvarig: BioFuel Region

Resurs: Klimatstrateger och Energikontor Norr

7.1 Sammanställning av kommunkoncernernas arbete och användning av drivmedel

7.2 Ta fram metod och utreda möjligheten för enkel uppföljning av årsdata även efter projektets slut.

7.3 Kupp-resultat Leva som vi lär

WP 8: Utvärdering och lärande

Ansvarig: Länsstyrelsen

Resurs: Upphandlad konsult

8.1 Upstart

8.2 Löpande uppföljning i projektorganisationen

8.3 Löpande uppföljning av extern utvärderare

WP 9: Avslutsarbete

Ansvarig: Länsstyrelsen

Resurs: BioFuel Region, Energikontor Norr, klimatstrategerna, upphandlad utvärderare

9.1 Slutrapport skrivs

9.2 Avslutningsevent

9.3 Ekonomisk och administrativ slutrapportering

Elin Söderberg

Klimat- och energisamordnare

Länsstyrelsen Västerbotten

010-2254532

elin.soderberg@lansstyrelsen.se

Bilagor:

Medfinansieringsintyg

Begäran om komplettering

Budget

Uppgifter om projekt Fossilfria transporter

